

**‘Specialization in ICTs and Special Education: Psychopedagogy of Integration’
Postgraduate Program
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE Department of Greek Philology
in collaboration with
NCSR DEMOKRITOS Informatics and Telecommunications Institute**

**EXCHANGE INTERVENTION PROGRAMS OF VERBAL AND NONVERBAL
COMMUNICATION FOR CHILDREN WITH AUTISTIC SPECTRUM DISORDER
(ASD): (Case Study)**

TRIANTAFILLOU ARGYROULA

**POSTGRADUATE
THESIS**

Komotini/Athens

2020

ABSTRACT

Supporting children with autism to develop their skills and abilities may turn out to be quite a challenging task (Nind, 2000). Although a variety of different interventional approaches has been proposed (Manstrahgelo, 2009), there is currently wide range of studies framing the field of language and communication skills in the development of children with ASD, as evidenced by the literature, presenting the positive role of these alternative communication programs. The purpose of this study is to explain the role and to investigate the effectiveness of these intervention programs in students with ASD, in the domain of verbal and non-verbal communication. To investigate this issue, the case of a single student with autism was thoroughly examined, through both, observations as well as evaluation tools (questionnaires and PECS application stages). The results showed that the activities through the alternative verbal program, offered the student the opportunity to practice his language and communication skills, to enhance his communication skills, as well as to learn to express and identify his needs. Although the findings cannot be generalized (Thomas, 2011), show that PECS and other alternative verbal and non-verbal communication programs can be important tools for enhancing all areas of development. Further research must be done in order to have more accurate conclusions, such as a survey with sample of other countries.

keywords: alternative communication systems, autism spectrum disorders, language, communication, intervention, effectiveness

References

- ✚ Γενά, Α., (2002). Αυτισμός και διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές. Αξιολόγηση, διάγνωση και Αντιμετώπιση , Αθήνα
- ✚ Γκονελά, Ε. (2006). Αυτισμός-Αίνιγμα και πραγματικότητα. Αθήνα: Οδυσσέας.
- ✚ Καλύβα, Ευ., (2005). Αυτισμός: Εκπαιδευτικές και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Παπαζήση
- ✚ Κοντάκος Π., (2002). Μη λεκτική επικοινωνία Σύγχρονες προσεγγίσεις. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- ✚ Κουρκούτας, Η. και ChartierJ-P (2008). Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και μαθησιακές διαταραχές. Στρατηγικές παρεμβάσεις. Αθήνα: ΤΟΠΟΣ.
- ✚ Κυπριωτάκη, Μ. Α., & Μαρκοδημητράκη, Μ. Ε. (2011). Μίμηση και αυτισμός: μια σύγχρονη θεωρητική προσέγγιση. *Ψυχολογία*, 18 (1), 54 – 72.
- ✚ Κωνστανταρέα, Μ. (2001). Παιδικός αυτισμός.
- ✚ Μανιφάβα, Α. & Κελέση, Μ. (2015). Αναπτυξιακές διαταραχές παιδιών με αυτισμό. Παρεμβάσεις της ομάδας των επαγγελματιών υγείας. *Το Βήμα του Ασκληπιού*, Vol. 14 (3), 173 – 187
- ✚ Σταμάτης Π., (2005). Παιδαγωγική μη λεκτική επικοινωνία. Αθήνα: Ατραπός-Περιβολάκι
- ✚ Στασινός, Δ. (2016). *Η Ειδική Εκπαίδευση 2020 plus* (αναθεωρημένη έκδοση). Αθήνα: Παπαζήσης.
- ✚ Συριοπούλου-Δελλή, Χ. (2005). *Η συμβουλευτική ψυχολογία στην Ειδική Αγωγή*. Αθήνα: Γρηγόρης.

- ✚ Συριοπούλου-Δελλή, Χ., & Κάσιμος Χ., Δημήτριος (2013). Επικοινωνία και εκπαίδευση ατόμων με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές/ Αυτισμό. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- ✚ Συριοπούλου-Δελλή, Χ., Παπαευσταθίου Ελπίς & Ζυγοπούλου Μαρία (2020). Πρώιμη Παρέμβαση και συμβουλευτική της οικογένειας νηπίων και παιδιών με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού. Αθήνα: Πολιτεία.
- ✚ Χίτογλου, Μ. (2000). Αυτισμός - Ελπίδα. Univercity Studio Press.
- ✚ Bondy A. S. & Frost L.A., (2002). PECS Σύστημα Επικοινωνίας Μέσω Ανταλλαγής Εικόνων (Εγχειρίδιο, δεύτερη έκδοση). Pyramid Educational Products
- ✚ Brown L. S., (2004). Αυτισμός. Αθήνα: Σαββάλας
- ✚ Casses, M. M., Paquette, K. R. (2016). Standing Outside the Fire: Remaining Objective and Family-Based in Early Intervention. Education 137 (2) 123-132.
- ✚ Collia-Faherty, C. (1999). Κατανόηση του αυτισμού. Στο C. Collia-Faherty, B. Παπαγεωργίου & Ν. Παπαδοπούλου (επιμ.), Αυτισμός: Ένας ύμνος στην επικοινωνία (σελ. 15-65). Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων
- ✚ Collia-Faherty, C. (2003). Αυτισμός, Τι σημαίνει για μένα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- ✚ Grandin, Temple, Scariano (1995). Διάγνωση: Αυτισμός. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- ✚ Gerber, S.J., Sharpy, J., Streek A. (2016). Parent training: effectiveness of the Parents Plus Early Years programme in community preschool settings. European Early Childhood Education Research Journal, 24 (4), 602-614, DOI: 10.1080/1350293X.2016.1189726
- ✚ Frith U., (1999). Αυτισμός. Μετάφραση Καλομοίρης Γ, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

- ✚ Happe, F. (1998). Αυτισμός-Ψυχολογική Θεώρηση. Μτφ: Στασινός, Δ. Αθήνα: Gutenberg.
- ✚ Jordan, R. (2000). Η εκπαίδευση παιδιών και νεαρών ατόμων με αυτισμό. Αθήνα: Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων.
- ✚ Jordan, R. & Powell, S., (2000). Κατανόηση και Διδασκαλία των παιδιών με Αυτισμό. Αθήνα: Αναζητώντας τον μίτο της Αριάδνης, Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων
- ✚ Quill K.A., (2000), Διδάσκοντας Αυτιστικά παιδιά. Μετάφραση Παγίδα Α, Αθήνα: Έλλην
- ✚ Schaffer, R., (1996), Η κοινωνικοποίηση του παιδιού κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής του, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- ✚ Wing, L., (1993). Διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. London, The National Autistic Society
- ✚ Wing, L. (2000). Το αυτιστικό φάσμα: Ένας οδηγός για γονείς και επαγγελματίες. Αθήνα: Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων.
- ✚ American Psychiatric Association (APA). (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders, (5th end). Washington, DC: Author.
- ✚ Bates, E., Benigni, L., Bretherton, L., Camaioni, L., & Volterra, V., (1977), From gesture to The first word: On cognitive and social prerequisites, In M. Lewis & L. Rosenblum (Eds), Interaction, conversation, and The development of Language (pp.247-307), New York, Wiley.
- ✚ Bloom L., Lahey M., (1978) Language development and language disorders. New York: Wiley
- ✚ Bondy, A., & Frost, L. (1985), PECS Manual, Pyramide Educational Products.
- ✚ Bruner, J., (1974/75), From communication to Language: A psychological perspective, Cognition, 3, 225-287.
- ✚ Carpenter, M., (1998), An evaluation of spontaneous speech and verbal imitation in children with autism after learning the PECS, PECS Manual, Pyramide Approach.

- ✚ Cashin, A. Sci, D., & Barker, P. (2009). The triad of impairment in autism revisited. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing: Official Publication of the Association of Child and Adolescent Psychiatric Nurses, Inc*, 189-93

- ✚ Dodge E., (2000), *The survival guide for school-based speech-language Pathologists*. Canada: Singular Publishing group.

- ✚ Fantz, R., L., (1961), The origin of form perception, *Scientific American*, 204, 66-72.

- ✚ Flack, R., (1996), *Autism: Curriculum Content and Need- The Development of Pragmatics*, School of Education, The University of Birmingham.

- ✚ Glennen, S. & DeCoste, D., (1997), *Handbook of Augmentative and Alternative Communication*. London: Edward INC.

- ✚ Grove N. & Walker M., (1984) *Communication before language*, RIS, II, MVDP Hutt, S. J., Hutt, C., Lenard, H. G., Bernuth, H. V., & Muntjewerff, W. J., (1968), Auditory responsivity in the human neonate, *Nature*, 218, 888-890.

- ✚ Grove N. & Walker M., (1990), *The Makaton Vocabulary: Using manual Signs and Graphic Symbols to Develop Interpersonal Communication*, *AAC*, 15-28.

- ✚ Happe, F. (1994). *Autism: an introduction to psychological theory*. London: UCL Press. 91

- ✚ Klin A., Sparrow S., de Bildt A., Cicchetti V, Cohen J., Volkmar R. (1999). A normed study of face recognition on autism and related disorders. *Journal of Autism and Development Disorders*, 29, 499-508.

- ✚ Liu, K., King, M. & Bearman P.S (2010). Social influence and the autism epidemic. *National Intitute Public Access*, 1387-1434.

- ✚ Magiati I., Howlin P., (2003), A pilot evaluation study of the PECS for children with autistic spectrum disorders, *The international Journal of Research and Practice Autism*, vol.7(3), pp297-320.

- ✚ Mamidala, M.P., Polinedi, A., P.K., Rajesh, N., Vallamkonda, O.R., Udani, V. & Rajesh, V. (2013) *Prenatal perinatal and neonatal risk factors of Autism*

Spectrum Disorder: a comprehensive epidemiological assessment from India. Research in Developmental Disabilities, 3004-13.

- Piaget, J., & Inhelder, B., (1969), The psychology of The child, New York, Basic Books.
- Walker M, (1980), Understanding MAKATON, Special children 1,6
- Walker, Parsons, Cousins, Henderson, Carpeuter, (1984), Symbols for MAKATON, MVDP.
- Wing, L., (1976), Early Childhood Autism, Oxford, Pergamon Press.
- Zwaigenbaum, L., Bryson, S. & Garon, N. (2013). Early identification of autism spectrum disorders. Behavioral Brain Research, 133-146.